

Kuva toi mieleen muistoja

KH:ssa oli valokuva Vuonnisen papista Kauro Sokoloffista ja Vuokkiniemen papista Petri Nikolajeffista. Heistä haluttiin lisätietoja. Niitä löytyikin tohtori Voitto Setälän kirjoittamasta kirjasta — Suomalaista kirkollista idänpolitiikkaa 1917—1944. Kirjassa mainitaan useita Vienassa toimineita pappeja ja myös Pietari (Pjotr) Nikolajeff. Sen sijaan Kauro Sokoloffista ei löydy merkintää.

Monet Suomessa vierailleet Vienan ja Aunuksen lähetystöt esittivät toivomuksina myös kirkollisen elämän järjestämisen Itä-Karjassa. Voimakkaasti tätä asiaa ajamaan ryhtyi heimosotiin osallistunut, Varpaisjärven seurakunnan kirkkoherra, luterilainen Kleofas Hymander-Hyvämäki. Hän otti yhteyden valtioneuvoston päättäjiin ja osallistui itsekin neuvotteluihin 1918, joissa mukana olivat senaattorit Setälä, Paasikivi ja Castren sekä Karjalan Sivistysseura, edustajanaan luultavasti kirjailija Iivo Harkkonen.

Neuvotteluissa Hyvämäki esitti sielunelämän järjestämistä niin, että Vienaan saataisiin kaksi pappia. Yhdeksi papiksi hän ehdotti pastori Gregorius Pantsua, Liperin ortodoksisesta seurakunnasta ja toiseksi papiksi vienankarjalaista Pietari Nikolajeffia. Pietaria Hyvämäki piti "Vienan papaista miellyttävimpänä ja valistuneimpana."

Pappien palkkaamiseen tarvittavia varoja anottiin Suomen valtiolta, mutta ei saatu. Valtioneuvos Setälä aloitti neuvottelut Repolan ja Porajärven "suojelijan" Itä-Karjalan toimituskunnan kanssa. Toimituskunnan opetusministerinä toimi kirjailija Iivo Harkkonen. Tätä kautta saatiin varoja yhden papin toimintaan, ja niin pastori Pantsu toimi kiertävänä pappina niin Repolassa kuin Vienassakin. Sen sijaan Hyvämäen suosimasta Pietari Nikolajeffista ei löydy merkintöjä ennen Uhtuan maakuntapäiviä, jotka pidettiin 21.3.—1.4.1920. Siellä hän oli Vuokkiniemen edustajana, mutta tuliko hän Suomeen, se ei selviä, vaikka Voitto Setälä luetteleekin, kuinka 1922 Suomen pakolaispiirien sielunpaimenet määrättiin.

Eri pakolaispiirien sielunhoitajiksi valittiin seuraavat:

Kauro Sokolov (vas.) ja Petri Nikolajeff.

Mikael Fiilin Repolasta, Simeon Mosovski Pistojarveltä, Mikael Isejev-Ievanen Kiimasjärveltä ja vielä pastori A. Petuhov, mutta mistä? Luultavasti suuriperheinen Petuhov palasi takaisin Venäjälle. Petrois-

koissa ilmestyvässä OMA MUA -lehdessä oli Boris Dets-hujevin kirjoitus suuriperheisestä papista, nimeltään Petuhov (muistakseni 11 lasta?). Hän menetti henkensä Stalinin puhdistuksissa. K.P.

Tunsin mie ristituattoni...

Mie olen ylen ahkera lukomah Karjalan Heimo -lehtiä. Kun kirjastoh tuli veres numero, niin mie heti lainain sen. Tä löytyhän siitä niinkuin aina ylen harvinaista historiallista tietuo Vienan Karjalasta.

Karjalan Heimossa n:o 11-12/1994 sivulla 184 on painettu vanha valokuva ta teksti: "Vasemmalla Vuonnisen pappi Kauro Sokoloff / oik. Vuokkiniemen pappi Petri Nikolajeff / 29. helmikuuta 1922 lähdössä Karjalasta".

Mielen palautu yli 70 vuvven tua. Tunsin heti pappi Kauro Sokolovin; onhan hiän miun ristituatto. Hänen naiseh nimi oli muistaakseni Maura. Kauro oli kotosin mistä lienöy

sieltä Piiterin puolelta, viisas inehmini, hyvin pärjäsi rahvan kera, kun pakasi hyvin karjalaksi.

Miän pereh eli Ylimmäisesä Korpijärvesä, ta tuatto kanto kai kirjaset pappi Kaurolle luvettavaksi ta vastauksie kirjutettavaksi. Palkaksi hänellä vietih lohta. Kylän naiset käytih myötähäs Mauran luotua istumah. Sokolovin luona kävi vielä Puanajärven pappi Petuhov.

Kun neuvostovallan aikana ruvettih vihuamah kirkkomiehe ta rikkomah chäsöynijä, niin बातjaska eli isä Kauro läksi Suomeh. Jälleläh hiän tuli v. 1925, mie muissan sen, vaikka oli 7-vuotini. Tie Vuon-

nisesta Suomeh kulki silloin Lonkan kautta. Mie kun synnyin vuotena 1918, niin isä Kaurosta tuli miun ristituatto, kun muita lähellä ei ollut ta hiän anto miula nimenki - Aleksandra, a pakautti Shuraksi. Kun Kauro kävi Suomeh, niin aina toi miula kuklasie / leluja. Muissan hyvin, kun hiän luati miula rokotusen: mie varasin ta itin. Pappi joutu toisinah hoitamah lääkäriin tehtäviekki. Vapaina iltoina hiän souteli järvellä ta kalasteleli.

Toisesta papista Petri Nikolajevista mie en voi sanuo ihan mitänä. Vuokkiniemestä suatais vielä löytyö vanhua rahvasta ken muistais häntä. Nyt ei tarvice varata mitänä. Toista oli silloin, kun olin nuorena. Näistä assjoista ei suanun eikä annettu mainita ies puolella sanalla. Olin joutun erotettavaksi pois komsomolista, siitä nuorisoliitosta.

Aleksandra Bogdanova,
eläkeläini Kupalta, ent.
Vuonnisen eläjä.

Papin kanssa heinässä

KH:n joulunumerossa julkaisimme valokuvan, joka esitti Vuokkiniemen ja Vuonnisen pappeja. Kuvan johdosta toimitukseen soitti lehtemme pitkäaikainen lukija Aleksi Kujala, syntyisin Vuokkiniemen Tollonjoelta.

Alekski kertoi olleensa 12—13 -vuotiaana poikasena Vuokkiniemen papin Petri Nikolajeffin perheen kanssa heinätoisä Puakanjärven rannalla. Paikkaa kutsuttiin Papinurmeksi.

Alekski oli niittomiehenä nuoresta iästään huolimatta. Kaksi päivää siellä viivytettiin ja oltiin metsässä yötä. Isä Petrilä oli mukanaan koko perhe, vaimo ja kaksi lasta, joista Alekski ei enää muista, olivatko tyttöjä vai poikia.

Petri Nikolajeff oli Aleksanterin muistelun mukaan kansanomainen mies, osasi myös Karjalaa, samoin lapset puhuivat kahta kieltä, venäjää ja karjalaa.

• Tverin läänin valtuuskunta vieraili helmikuussa Hämeenlinnassa ja solmi useita tärkeitä yhteistyön sopimuksia.